

Motion till riksdagen 2005/06:K360

av **Håkan Larsson m.fl. (c)**

Ett samarbetande, mångfaldens Europa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Sverige bör ta initiativ till en bred, folklig debatt om hur ett framtida fördrag för det europeiska samarbetet bör utformas.

Motivering

Efter fransmännens och holländarnas massiva nej borde EU:s grundlag vara avförd från dagordningen. Med bred marginal har två av medlemsländernas väljare underkänt grundlagen – och eftersom en ratifikation kräver att alla länder godkänner grundlagen borde ingen tvekan föreligga om att EU-grundlagen har fallit.

Vid EU-toppmötet i juni beslutade regeringscheferna trots detta att inte avföra grundlagen utan i stället valde man att utlysa en ”tankepaus”. Med konstgjord andning försöker EU-ledarna hålla liv i en konstitution som medborgarna i två länder avvisat. I en deklARATION från toppmötet nöjer man sig med att ”notera” resultaten från folkomröstningarna i Frankrike och Nederländerna – varefter man hävdar att ”vi anser inte att dessa resultat ifrågasätter medborgarnas positiva inställning till det europeiska bygget”. Men man frågar sig inte vilket bygge medborgarna önskar.

I stället för att ta till vara på en unik möjlighet till nystart för samarbetet i Europa, där medborgarna är delaktiga, verkar regeringscheferna tyvärr ha låst fast sig vid den konstitution som förkastats i två folkomröstningar. Vi kan i stället förvänta oss en kampanj för konstitutionen, ledd av kommissionens vice ordförande Margot Wallström. Hon planerar en ”Plan D för Demokrati”, men en demokratisk process måste byggas underifrån och det är det inte frågan om i det här fallet.

De europeiska länderna har nu, enligt vår mening, ett ypperligt tillfälle att diskutera hur vi vill samarbeta i Europa, en möjlighet att få till stånd en debatt

Fel! Okänt namn på

i sak mellan EU-kritiker och EU-entusiaster. Men för att detta ska vara möjligt krävs öppenhet, lyhördhet och vilja att ompröva invanda uppfattningar.

Att fortsätta att bygga på Jean Monnets 1950-talsmodell med en överstatlig byråkrati som tar över alltmer makt från medlemsstaterna har ett mycket svagt folkligt stöd. I vår tid efterfrågas inte den centraliserade statsbildning som Monnet och andra trodde på och planerade för efter andra världskrigets slut. Folken i Europa önskar inte den centralisering och långtgående likriktning på en rad områden som utvecklingen hittills pekar mot.

Sverige bör ta initiativ till en bred, folklig debatt om hur ett framtida samarbete i Europa bör vara utformat för att få medborgarnas stöd. Några punkter som bör ligga till grund för en sådan debatt kan vara:

1. Utlys en bred, folklig debatt i hela Europa om det framtida samarbetet. Engagera folkrörelser och enskilda med olika syn på det nuvarande europeiska samarbetet.

2. Avgränsa EU:s roll som samarbetsorgan till gemensamma, gränsöverskridande frågor som handel, miljö, mänskliga rättigheter och brottsbekämpning. Skrota centralistiska idéer, typ passerellen och flexibilitetsklausulen i den nu fallna konstitutionen. Gör EU "smalare" genom att återföra beslutsrätt till medlemsländerna.

3. Stärk de nationella parlamentens makt. Ge de folkvalda i medlemsländerna rätt att föreslå EU-lagar. Låt de nationella parlamenten utse (och vid behov avsätta) kommissionärerna.

4. Regler när det gäller exempelvis miljö ska vara minimiregler. Medlemsländerna ska ha rätt att gå före.

5. De ungefär 100 000 sidorna EU-lagstiftning ska gås igenom och minimeras. Pröva vilka delar av regelverket som kan avskaffas och vilka delar som kan återföras till medlemsländerna.

6. Avbryt planerna på militarisering av EU. Fredsbevarande och fredsframtvingande insatser ska kräva FN-mandat.

7. Folkomrösta om alla framtida fördragsändringar.

Europas folk önskar ett nära samarbete, men medborgarna vill samtidigt inte avhända sig makt och inflytande till centrala, överstatliga organ. Ska ett folkligt förankrat samarbete kunna utvecklas måste alla inse faktum; konstitutionen har fallit och det är hög tid att utgå från medborgarnas krav. Ett samarbetande mångfaldens Europa är en bättre framtidsvision att sträva efter än en likriktad och centralistisk statsbildning.

Stockholm den 1 oktober 2005

Håkan Larsson (c)

Sven Bergström (c)

Birgitta Sellén (c)